

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2014. godine**

---

1. OPŠTE INFORMACIJE

JP za gazdovanje šumama »Srbijašume« sa p.o. osnovano je septembra 1991. godine od strane Narodne Skupštine Republike Srbije na osnovu donetog novog Zakona o šumama. Osnivanje je upisano u registar Trgovinskog suda rešenjem broj Fi. 10351/91 od 24.09.1991. godine u registraskom ulošku broj 1-20624-00. T

Preduzeće je organizovano kao jedinstveno javno preduzeće u kome je kroz 35 delova preduzeća (šumskih gazdinstava) objedinjeno upravljanje i gazdovane šumama.

Posle ratnih događaja vezanih za bombardovanje naše zemlje delovi Preduzeća sa teritorije AP Kosova i Metohije ostali su van Preduzeća. Od svih šumskih gazdinstava sa Kosova i Metohije samo se šumsko gazdinstvo „Ibar“, Leposavić evidentira vanbilansno u Javnom preduzeću „Srbijašume“, Beograd.

Odlukom JP za gazdovanje šumama »Srbijašume«, br. 22/2003 od 10.11.2003. o usvajanju Deobnog bilansa JP za gazdovanje šumama »Srbijašume« imovina, obaveze, kapital i zaposleni, sa stanjem na dan 31.12.2002. godine dele se na:

- JP za gazdovanje šumama »Srbijašume«, Beograd i
- JP za gazdovanje šumama »Vojvodinašume«, Novi Sad.

Na osnovu ove Odluke otvorene su poslovne knjige pravnih lica sa stanjem na dan 01.01.2003. godine i u toku 2003. godine usaglašene su sve međusobne obaveze i potraživanja.

Nakon ovih izmena u sastavu JP »Srbijašume« ostalo je 21 deo preduzeća.

Odlukom Upravnog odbora JP „Srbijašume“ od 15.04.2005. godine ugašen je deo JP „Srbija šume“ „Šumepromet“. Direkcija „Srbijašuma“ i Šumsko gazdinstvo Boljevac su preuzeli sva potraživanja i obaveze ugašenog dela Preduzeća, zaduženjem odnosno odobrenjem bilansnih pozicija koje je u svojim evidencijama imalo ŠG „Šumepromet“.

Preduzeće je na dan 31.12.2005. godine imalo 20 delova preduzeća, koji posluju i na dan 31.12.2014. godine i to:

- direkcija Srbijašuma,
- šumsko gazdinstvo Beograd,
- zaštitna radionica,
- biro za projektovanje,
- šumsko gazdinstvo »Boranja« Loznica,
- šumsko gazdinstvo »Toplica« Kuršumlija,
- šumsko gazdinstvo Pirot,
- šumsko gazdinstvo »Šumarstvo« Raška,
- šumsko gazdinstvo »Rasina« Kruševac,
- šumsko gazdinstvo »Stolovi« Kraljevo,
- šumsko gazdinstvo Niš,
- šumsko gazdinstvo »Timočke šume« Boljevac,
- šumsko gazdinstvo »Južni kučaj« Despotovac,
- šumsko gazdinstvo Užice,
- šumsko gazdinstvo »Severni kučaj« Kučovo,
- šumsko gazdinstvo Kragujevac,
- šumsko gazdinstvo Prijepolje,
- šumsko gazdinstvo Vranje,
- šumsko gazdinstvo »Golija« Ivanjica,
- šumsko gazdinstvo »Šume« Leskovac.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2014. godine**

Preduzeće vodi poslovne knjige po sistemu dvojnog knjigovodstva (dnevnika, glavne knjige i pomoćnih evidencija) na nivou Šumskih gazdinstava. Glavna knjiga na nivou Preduzeća dobija se sabiranjem pozicija bruto stanja glavne knjige Šumskih gazdinstava uz isključenje međusobnih potraživanja i obaveza, interno nastalih prihoda i rashoda između šumskih gazdinstava.

Osnovne delatnosti Šumskog gazdinstva su gajenje, održavanje i obnova šuma, proizvodnja šumskog semena i sadnog materijala i podizanje novih šuma i šumskih zasada, izrada programa, projekata i osnova za gazdovanje šumama, vršenje stručnih poslova u šumama sopstvenika, trgovina na veliko i malo, spoljnotrgovinski promet i unapređenje i korišćenje opšte korisnih funkcija šuma.

Matični broj: 07754183.

PIB: 100002820.

Sedište Preduzeća: Novi Beograd, Bulevar Mihajla Pupina br. 113.

Pretežna delatnost: 0210 –Gajenje šuma i ostale šumarske delatnosti

Preduzeće je izvršilo prevođenje iz registra Trgovinskog suda u registar Agencije za privredne registre po rešenju broj BD. 3327/2005 od 28.02.2005. godine.

Prema podacima iz finansijskih izveštaja za 2014. godinu po osnovu stanja krajem svakog meseca Preduzeće prosečno zapošljava 3173 radnika.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

Osnove za sastavljanje finansijskih izveštaja

Finansijski izveštaji Preduzeća su sastavljeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji (Službeni glasnik RS, br. 62/2013) i drugim računovodstvenim propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji.

Na osnovu Zakona o računovodstvu, pravna lica i preduzetnici u Republici Srbiji su u obavezi da vodenje poslovnih knjiga, priznavanje i procenjivanje imovine i obaveza, prihoda i rashoda, sastavljanje, prikazivanje, dostavljanje i obelodanjivanje finansijskih izveštaja vrše u skladu sa zakonskom i profesionalnom regulativom, koja podrazumeva Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja („Okvir“), Međunarodne računovodstvene standarde („MRS“), odnosno Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja („MSFI“), kao i tumačenja koja su sastavni deo standarda.

Prevod Okvira, MRS, MSFI i tumačenja, izdatih od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde i Komiteta za tumačenja međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja, utvrđuje se rešenjem Ministra finansija i objavljuje u Službenom glasniku RS. br. 35/2014.

Shodno tome, prilikom sastavljanja finansijskih izveštaja Preduzeće je u potpunosti primenilo MRS, MSFI i tumačenja koja su na snazi za godinu koja se završava 31. decembra 2014. godine.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2014. godine

Prezentacija finansijskih izveštaja

Finansijski izveštaji su prikazani u formatu propisanom Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna Preduzeća, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike (Službeni glasnik RS, br. 118/2013, 95/2014 i 144/2014).

Finansijski izveštaji su iskazani u hiljadama dinara (RSD), osim ukoliko nije drugačije navedeno. Dinar predstavlja zvaničnu izveštajnu valutu u Republici Srbiji.

Uporedni podaci prikazani su u hiljadama dinara (RSD), važećim na dan 31. decembra 2013. godine

Računovodstveni metod

Finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa načelom istorijskog troška, osim ako je drugačije navedeno u skladu sa MSFI i u računovodstvenim politikama koje su date u daljem tekstu. Preduzeće je u sastavljanju priloženih finansijskih izveštaja primenjivalo računovodstvene politike koje su zasnovane na računovodstvenim i poreskim propisima Republike

.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.1. Pravila procenjivanja – osnovne prepostavke

Finansijski izveštaji su sastavljeni na načelu nastanka poslovnog događaja (načelo uzročnosti) i načelu stalnosti poslovanja.

Prema načelu nastanka poslovnog događaja učinci poslovnih promena i drugih događaja se priznaju u momentu nastanka (a ne kada se gotovina ili njen ekvivalent primi ili isplati). Finansijski izveštaji sastavljeni na načelu nastanka poslovnog događaja (osim Izveštaja o tokovima gotovine) pružaju informacije ne samo o poslovnim promenama iz prethodnog perioda, koje uključuju isplatu i prijem gotovine, već takođe i o obavezama za isplatu gotovine u budućem periodu i o resursima koji predstavljaju gotovinu koja će biti primljena u budućem periodu.

Finansijski izveštaji su sastavljeni pod prepostavkom da će Preduzeće da posluje u neograničenom vremenskom periodu i da će da nastavi sa poslovanjem i u doglednoj budućnosti.

3.2. Priznavanje elemenata finansijskih izveštaja

Sredstvo se priznaje u bilansu stanja kada je verovatno da će buduće ekonomski koristi pricicati u Preduzeće i kada sredstvo ima nabavnu vrednost ili cenu koštanja ili vrednost koja može da se pouzdano izmeri.

Obaveza se priznaje u bilansu stanja kada je verovatno da će odliv resursa koji sadrži ekonomski koristi proisteći iz podmirenja sadašnjih obaveza i kada se iznos obaveze koja će se podmiriti može pouzdano da izmeri.

Prihod se priznaje u bilansu uspeha kada je povećanje ekonomskih koristi povezano sa povećanjem sredstva ili smanjenjem obaveza koje mogu pouzdano da se izmere, odnosno da

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2014. godine**

priznavanje prihoda nastaje istovremeno sa priznavanjem povećanja sredstava ili smanjenja obaveza.

Rashodi se priznaju u bilansu uspeha kada smanjenje ekonomskih koristi koje je povezano sa smanjenjem sredstava ili povećanjem obaveza može pouzdano da se izmeri, odnosno da priznavanje rashoda nastaje istovremeno sa priznavanjem porasta obaveza i smanjenjem sredstava.

Kapital se iskazuje u skladu sa finansijskim konceptom kapitala kao uloženi novac ili uložena kupovna moć i predstavlja neto imovinu Preduzeća. Iz finansijskog koncepta kapitala proističe koncept očuvanja kapitala. Očuvanje kapitala meri se nominalnim monetarnim jedinicama – RSD. Po ovom konceptu dobitak je zarađen samo ako finansijski (ili novčani) iznos neto imovine na kraju perioda premašuje finansijski (ili novčani) iznos neto imovine na početku perioda, nakon uključivanja bilo kakvih raspodela vlasnicima ili doprinosa vlasnika u toku godine.

3.3. Preračunavanje stranih sredstava plaćanja i računovodstveni tretman kursnih razlika

Poslovne promene nastale u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza u Srbiji, koji je važio na dan poslovne promene.

Sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunati su u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza za taj dan.

Neto pozitivne ili negativne kursne razlike, nastale prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti i prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti, evidentirane su u korist ili na teret bilansa uspeha.

Nemonetarne stavke koje se vrednuju po principu istorijskog troška izraženog u stranoj valuti preračunate su po istorijskom kursu važećem na dan inicijalne transakcije.

Srednji kursevi za devize, utvrđeni na međubankarskom tržištu deviza, primenjeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja u dinare, za pojedine glavne valute su bili sledeći:

	31.12.2014.	31.12.2013.
1 EUR	120,9583	114,6421
1 USD	99,4641	83,1282
1 CHF	100,5472	93,5472

3.4. Troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja se odnose na kamate i druge troškove koji nastaju u vezi sa pozajmljivanjem sredstava. Troškovi pozajmljivanja koji se mogu neposredno pripisati sticanju, izgradnji ili izradi sredstva (investicije) koje se osposobljava za upotrebu, uključuju se u nabavnu vrednost ili cenu koštanja tog sredstva. Ostali troškovi pozajmljivanja priznaju se kao rashod perioda u kome su nastali.

3.5. Umanjenje vrednosti imovine

Na dan svakog bilansa stanja, Preduzeće preispituje knjigovodstvenu vrednost svoje materijalne i nematerijalne imovine da bi utvrdilo da li postoje indikacije da je došlo do gubitka po osnovu umanjenja vrednosti imovine. Ukoliko takve indikacije postoje, procenjuje se nadoknadi vrednost sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak. Ako nije moguće proceniti nadoknadi vrednost pojedinog sredstva, Preduzeće procenjuje nadoknadi vrednost jedinice koja generiše novac, a kojoj to sredstvo pripada.

Nadoknadi vrednost je neto prodajna cena ili vrednost u upotrebi, zavisno od toga koja je viša.

Ako je procenjen nadoknadi vrednost sredstva (ili jedinice koja generiše novac) manji od knjigovodstvene vrednosti, onda se knjigovodstvena vrednost tog sredstva umanjuje do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo prethodno nije bilo predmet revalorizacije. U tom slučaju deo gubitka, do iznosa revalorizacije, priznaje se u okviru promena na kapitalu.

3.6. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja se priznaju samo kada je verovatno da će od tog ulaganja pricinjati ekonomski koristi i kada je nabavna vrednost ulaganja pouzdano merljiva, a obuhvataju se: ulaganja u razvoj, koncesije, patenti, franšize, licence, ulaganja u ostalu nematerijalnu imovinu (u okviru kojih su dugoročno plaćeni troškovi zakupa, pravo korišćenja državnog zemljišta). Nematerijalna ulaganja, vrednuju se u skladu sa MRS 38 – Nematerijalna ulaganja. Početno priznavanje nematerijalnih ulaganja vrši se po nabavnoj vrednosti (paragraf 74 MRS 38). Obračun amortizacije vrši se od početka narednog meseca u odnosu na mesec kada je stavljen u upotrebu.

Amortizacija se obračunava proporcionalnom metodom, primenom stopa koje se utvrđuju na osnovu procenjenog korisnog veka sredstava, primenom stopa od 10% do 50%.

3.7. Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema se inicijalno priznaju po nabavnoj vrednosti, odnosno po ceni koštanja za sredstva izrađena u sopstvenoj režiji. Nabavnu vrednost čini fakturna vrednost uvećana za sve troškove koje se mogu direktno pripisati dovođenju ovih sredstava u stanje funkcionalne pripravnosti.

Oprema se kapitalizuje ako je vek njenog korišćenja duži od jedne godine i ako je njena pojedinačna vrednost veća od vrednosti propisane poreskim propisima.

Naknadna ulaganja u nekretnine, postrojenja i opremu, koja imaju za cilj produženje korisnog veka upotreba ili povećanje kapaciteta, povećavaju knjigovodstvenu vrednost

Nakon početnog priznavanja, nekretnine, postrojenja i oprema vrednuju se po poštenoj (fer vrednosti) u skladu sa MRS 16 – Nekretnine,postrojenja i oprema.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2014. godine

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme se obračunava na vrednost nekretnina, postrojenja i opreme na početku godine, odnosno na nabavnu vrednost opreme stavljene u upotrebu tokom godine, primenom proporcionalne metode u toku procenjenog korisnog veka upotrebe sredstava, uz primenu sledećih stopa:

Građevinski objekti	2% - 50%
Oprema	11,10% do 50%

Obračun amortizacije počinje od narednog meseca u odnosu na mesec u kojem je sredstvo stavljen u upotrebu. Amortizacione stope se mogu revidirati svake godine radi obračuna amortizacije koja odražava stvarni utrošak ovih sredstava u toku poslovanja i preostali nameravani vek njihovog korišćenja.

Sredstvo se isknjižava iz evidencije u momentu otuđenja ili ukoliko se ne očekuju buduće ekonomski koristi od upotrebe tog sredstva. Dobici ili gubici po osnovu prodaje ili otpisa sredstva (kao razlika između neto prodajne vrednosti i knjigovodstvene vrednosti) priznaju se u bilansu uspeha odgovarajućeg perioda.

3.8. Investicione nekretnine

Ova imovina obuhvata zemljište i građevinske objekte namenjene izdavanju u zakup. Početno priznavanje investicionih nekretnina se vrši po nabavnoj ceni.

U toku korisnog veka investiciona nekretnina se procenjuje po poštenoj vrednosti (model fer vrednosti MRS 40 – Investicione nekretnine).

3.9. Biološka sredstva

Biološka sredstva obuhvataju: šume, višegodišnje zasade, osnovno stado i biološka sredstva u pripremi. Višegodišnji zasadi obuhvataju: vinograde, voćnjake i hmeljnike.

Šume se procenjuju po osnovu prirodnog prirasta. Efekat procene šuma je prihod od usklađivanja vrednosti prirasta.

Osnovno stado se procenjuje po poštenoj vrednosti. Pozitivni efekti su prihodi od usklađivanja vrednosti a negativni efekti rashodi po osnovu obezvređenja. U bilansu višegodišnji zasad i osnovna stada se priznaju po poštenoj vrednosti stim što se kod osnovnog stada umanjuje poštена vrednost za troškove prodaje (paragraf 12 MRS 41 - Poljoprivreda).

3.10. Zalihe

Zalihe se vrednuju po nabavnoj vrednosti, odnosno ceni koštanja, ili neto prodajnoj vrednosti, u zavisnosti koja je niža.

Nabavna vrednost uključuje vrednost po fakturi dobavljača, uvozne dažbine, transportne troškove i druge zavisne troškove nabavke. Cena koštanja obuhvata troškove direktnog materijala, direktnog rada i indirektne troškove proizvodnje. Troškovi su uključeni u cenu koštanja na bazi normalnog stepena iskorišćenosti kapaciteta, ne uključujući troškove kamata i troškove perioda.

Neto prodajna vrednost predstavlja vrednost po kojoj zalihe mogu biti prodate u tržišnim uslovima poslovanja, nakon umanjenja za troškove prodaje.

Obračun izlaza zaliha utvrđuje se metodom prosečne ponderisane cene.

3.11. Učešća u kapitalu pridruženih pravnih lica i zajedničkim poduhvatima

Učešća u kapitalu pridruženih pravnih lica i zajedničkim poduhvatima vrši se:

- za finansijska ulaganja i plasmane koji imaju fiksni rok dospeća, po amortizovanoj nabavnoj vrednosti, uz donošenje odluke o tome da li će se vršiti diskontovanje i za finansijska ulaganja i plasmane koji nemaju fiksni rok dospeća,
- po fer vrednosti ako se za ulaganje i plasman može utvrditi fer vrednost, a ako se ne može utvrditi vrednovanje se vrši po trošku nabavke. Vrednovanje dugoročnih finansijskih ulaganja i plasmana koji su pribavljeni sa ciljem da se njima trguje vrši se po njihovoj fer vrednosti, koja se utvrđuje na datum svakog bilansa.

3.12. Finansijski instrumenti

Klasifikacija finansijskih instrumenata

Finansijska sredstva uključuju dugoročne finansijske plasmane, potraživanja i kratkoročne finansijske plasmane, gotovinu i gotovinske ekvivalente. Preduzeće klasificuje finansijska sredstva u neku od sledećih kategorija: sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha, investicije koje se drže do dospeća, krediti (zajmovi) i potraživanja i sredstva raspoloživa za prodaju. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su sredstva stečena. Rukovodstvo Preduzeća utvrđuje klasifikaciju finansijskih sredstava prilikom inicijalnog priznavanja.

Finansijske obaveze uključuju dugoročne finansijske obaveze, kratkoročne finansijske obaveze, obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze.

Metod efektivne kamate

Metod efektivne kamate je metod izračunavanja amortizovane vrednosti finansijskog sredstva ili finansijske obaveze i raspodele prihoda od kamate i rashoda od kamate tokom određenog perioda. Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja diskonтуje buduće gotovinske isplate ili primanja tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta ili gde je prikladno, tokom kraćeg perioda na neto knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima podrazumevaju se novac u blagajni, sredstva na tekućim i deviznim računima kao i kratkoročni depoziti do tri meseca koje je moguće lako konvertovati u gotovinu i koji su predmet niskog rizika od promene vrednosti.

Krediti (zajmovi) i potraživanja

Potraživanja od kupaca, krediti (zajmovi) i ostala potraživanja i plasmani sa fiksnim ili odredivim plaćanjima koja se ne kotiraju na aktivnom tržištu, klasificuju se kao potraživanja i krediti.

Krediti i potraživanja vrednuju se po amortizovanoj vrednosti, primenom metode efektivne kamate, nakon umanjenja vrednosti po osnovu obezvredenja. Prihod od kamate se priznaje primenom metoda efektivne kamate, osim u slučaju kratkoročnih potraživanja, gde priznavanje prihoda od kamate ne bi bilo materijalno značajno.

Umanjenja vrednosti finansijskih sredstava

Na dan svakog bilansa stanja Preduzeće procenjuje da li postoje objektivni dokazi da je došlo do umanjenja vrednosti finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava (osim sredstava iskazanih po fer vrednosti kroz bilans uspeha). Obezvredenje finansijskih sredstava se vrši kada

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2014. godine

postoje objektivni dokazi da su, kao rezultat jednog ili više događaja koji su se desili nakon početnog priznavanja finansijskog sredstva, procenjeni budući novčani tokovi sredstava biti izmenjeni.

Obezvredjenje (ispravka vrednosti) potraživanja vrši se indirektno za iznos dospelih potraživanja koja nisu naplaćena u periodu od 365 dana od datuma dospeća za plaćanje, osim u slučajevima predviđenim MRS 10 za dogadjaje koji nastaju nakon dana na koji se rade finansijski izveštaji na osnovu posebne odluke, a direktno ako je nemogućnost naplate izvesna i dokumentovana. Promene na računu ispravke vrednosti potraživanja evidentiraju se u korist ili na teret bilansa uspeha. Naplata otpisanih potraživanja knjiži se u bilansu uspeha kao ostali prihod.

Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze, uključujući obaveze po kreditima, inicijalno se priznaju po vrednosti primljenih sredstava, umanjene za troškove transakcije.

Nakon početnog priznavanja, ostale finansijske obaveze se vrednuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamate. Trošak po osnovu kamata se priznaje u bilansu uspeha obračunskog perioda.

3.13. Porez na dobitak

Tekući porez

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa propisima o oporezivanju Republike Srbije. Konačni iznos obaveze poreza na dobitak utvrđuje se primenom poreske stope od 15% na poresku osnovicu utvrđenu u poreskom bilansu Preduzeća. Poreska osnovica prikazana u poreskom bilansu uključuje dobitak prikazan u zvaničnom bilansu uspeha koji se koriguje za stalne razlike koje su definisane propisima o oporezivanju Republike Srbije.

Republički propisi ne predviđaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od 5 godina.

Odloženi porez

Odloženi porez na dobitak se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema bilansu stanja, za privremene razlike proizašle između knjigovodstvene vrednosti sredstva i obaveza u finansijskim izveštajima i njihove odgovarajuće poreske osnovice korišćene u izračunavanju oporezivog dobitka. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike, dok se odložena poreska sredstva priznaju u meri u kojoj je verovatno da će oporezivi dobici biti raspoloživi za korišćenje odbitnih privremenih razlika.

Odloženi porez se obračunava po poreskim stopama za koje se očekuje da će se primenjivati u periodu kada se sredstvo realizuje ili obaveza izmiruje. Odloženi porez se evidentira na teret ili u korist bilansa uspeha, osim kada se odnosi na pozicije koje se knjiži direktno u korist ili na teret kapitala, i u tom slučaju se odloženi porez takođe raspoređuje u okviru kapitala.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2014. godine**

3.14. Primanja zaposlenih

Porezi i doprinosi na zarade i naknade zarada

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Preduzeće je u obavezi da plaća porez na zarade kao i doprinose državnim fondovima kojima se obezbeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Ove obaveze uključuju doprinose za zaposlene na teret zaposlenog i doprinose na teret poslodavca u iznosima obračunatim po stopama propisanim relevantnim zakonskim propisima. Preduzeće je, takođe, obavezno da od bruto plata zaposlenih obustavi doprinose na teret zaposlenog i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Doprinosi na teret poslodavca i doprinosi na teret zaposlenog se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose.

Preduzeće nije uključeno u druge oblike penzijskih planova i nema nikakvih obaveza po ovim osnovama.

Preduzeće, u skladu sa Zaključcima Vlade Republike Srbije, plaća mesečnu naknadu radnicima sa područja AP Kosova i Metohije (59 radnika), koji nisu radno angažovani, a koji su zadržali status zaposlenih u JP »Srbijašume«.

Otpremnine

Preduzeće ima obavezu da zaposlenom isplati otpremninu prilikom odlaska u penziju.U 2014. godini otpremnine su obračunate i isplaćene u skladu sa Zakonskim odredbama i odredbama Pravilnika o radu Preduzeća koje su važile u vreme obračuna i isplate otpremnina.Preduzeće je u skladu sa Pravilnikom o rezervisanjima po osnovu primanja zaposlenih (čl.1. i 7.)izvršilo procenu sadašnje vrednosti ove obaveze i formiralo odgovarajuće rezervisanje po tom osnovu.

Jubilarne nagrade

U skladu sa Zakonom o radu, Preduzeće isplaćuje jubilarne nagrade za 10, 20 i 30 godina neprekidnog rada u Preduzeću. U 2014. godini jubilarne nagrade su obračunate i isplaćene u skladu sa Zakonskim odredbama i odredbama Pravilnika o radu Preduzeća koje su važile u vreme obračuna i isplate jubilarnih nagrada.

3.15. Lizing

Lizing se klasificuje kao finansijski lizing u svim slučajevima kada se ugovorom o lizingu na Preduzeće prenose svi rizici i koristi koje proizilaze iz vlasništva nad sredstvima. Svaki drugi lizing se klasificuje kao operativni lizing.

Sredstva koja se drže po ugovorima o finansijskom lizingu se priznaju u bilansu stanja Preduzeća u visini sadašnjih minimalnih rata lizinga utvrđenih na početku perioda lizinga. Odgovarajuća obaveza prema davaocu lizinga se uključuje u bilans stanja kao obaveza po finansijskom lizingu. Sredstva koja se drže na bazi finansijskog lizinga amortizuju se tokom perioda korisnog veka trajanja ili perioda zakupa, u zavisnosti od toga koji je od ova dva perioda kraći.

Zakupi kod kojih zakupodavac zadržava značajniji deo rizika i koristi od vlasništva klasificuju se kao operativni lizing. Plaćanja po osnovu ugovora o operativnom lizingu priznaju se u bilansu uspeha ravnomerno kao trošak tokom perioda trajanja lizinga.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2014. godine

3.16. Prihodi i rashodi

Prihodi od prodaje robe, proizvoda i izvršenih usluga priznaju se u bilansu uspeha pod uslovom da su svi rizici i koristi prešli na kupca. Prihodi od prodaje se evidentiraju u momentu isporuke robe i proizvoda ili izvršenja usluge. Prihodi se iskazuju po fakturnoj vrednosti, umanjenoj za odobrene popuste i porez na dodatu vrednost.

Rashodi se obračunavaju po načelu uzročnosti prihoda i rashoda.

4. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE

Sastavljanje finansijskih izveštaja zahteva od rukovodstva Preduzeća da vrši procene i utvrđuje pretpostavke koje mogu da imaju efekta na prezentovane vrednosti sredstava i obaveza i obelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda. Ove procene i pretpostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, tekućim i očekivanim uslovima poslovanja i ostalim raspoloživim informacijama na dan sastavljanja finansijskih izveštaja. Stvarni rezultati mogu da se razlikuju od procenjenih iznosa.

Najznačajnija područja koja od rukovodstva zahtevaju vršenje procene i donošenje pretpostavki predstavljena su u daljem tekstu:

4.1. Korisni vek nekretnina, postrojenja i opreme

Preduzeće procenjuje preostali korisni vek nekretnina, postrojenja i opreme. Procena korisnog veka nekretnina, postrojenja i opreme je zasnovana na istorijskom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i predviđenim tehnološkim napretkom i promenama ekonomskih i industrijskih faktora.

4.2. Umanjenje vrednosti imovine

Na dan bilansa stanja, Preduzeće vrši pregled knjigovodstvene vrednosti materijalne i nematerijalne imovine i procenjuje da li postoje indikacije za umanjenje vrednosti nekog sredstva. Prilikom procenjivanja umanjenja vrednosti, sredstva koja gotovinske tokove ne generišu nezavisno dodeljuju se odgovarajućoj jedinici koja generiše novac. Naknadne promene u dodeljivanju jedinici koja generiše novac ili u vremenu novčanih tokova mogu da utiču na knjigovodstvenu vrednost odnosne imovine.

4.3. Ispravka vrednosti potraživanja

Ispravka vrednosti sumnjivih i spornih potraživanja je izvršena na osnovu procenjenih gubitaka usled nemogućnosti kupaca da ispune svoje obaveze u roku koji prelazi rok tolerancije naplativosti potraživanja. Procena rukovodstva je zasnovana na starosnoj analizi potraživanja od kupaca, istorijskim otpisima, kreditnoj sposobnosti kupaca i promenama u postojećim uslovima prodaje. Ovo uključuje i pretpostavke o budućem ponašanju kupaca i očekivanoj budućoj naplati. Promene u uslovima poslovanja, delatnosti ili okolnostima vezanim za određene kupce mogu da imaju za posledicu korekciju ispravke vrednosti sumnjivih i spornih potraživanja obelodanjene u priloženim finansijskim izveštajima.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2014. godine**

4.4. Ispravka vrednosti zastarelih zaliha i zaliha sa usporenim obrtom

Preduzeće vrši ispravku vrednosti zastarelih zaliha robe kao i zaliha sa usporenim obrtom. Pored toga, određene zalihe Preduzeća vrednovane su po njihovoj neto prodajnoj vrednosti. Procena neto prodajne vrednosti zaliha izvršena je na osnovu najpouzdanih raspoloživih dokaza u vreme vršenja procene. Ova procena uzima u obzir očekivano kretanje cene i troškova u periodu nakon datuma bilansa stanja i njena realnost zavisi od budućih događaja koji treba da potvrde uslove koji su postojali na dan bilansa stanja.

4.5. Sudski sporovi

Prilikom odmeravanja i priznavanja rezervisanja i utvrđivanja nivoa izloženosti potencijalnim obavezama koje se odnose na postojeće sudske sporove rukovodstvo Preduzeća donosi određene procene. Ove procene su neophodne radi utvrđivanja verovatnoće nastanka negativnog ishoda i određivanja iznosa neophodnog za konačno sudske poravnanje. Usled inherentne neizvesnosti u postupku procenjivanja, stvarni gubici mogu da se razlikuju od gubitaka inicijalno utvrđenih procenom. Zbog toga se procene koriguju kada Preduzeće dođe do novih informacija, uglavnom uz podršku internih stručnih službi ili spoljnih savetnika. Izmene procena mogu da u značajnoj meri utiču na buduće poslovne rezultate.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2014. godine

5. NEMATERIJALNA ULAGANJA

	Ulaganja u razvoj	Koncesije, patenti i licence	Ostala nematerijalna ulaganja	Nematerijalna ulaganja u pripremi	u hiljadama RSD
					Ukupno
Nabavna vrednost					
1. januar 2013. godine	1.722	5.480	432.245	40.865	480.312
Nabavke u toku godine		7.356	44.301	66.245	117.902
Otuđenja i rashodovanja	(847)	(500)		(28.696)	(30.043)
31. decembar 2013. godine	875	12.336	476.546	78.414	568.171
1. januar 2014. godine	875	12.336	476.546	78.414	568.171
Nabavke u toku godine			43.862	48.065	91.927
Reklasifikacija			58.770	4.420	63.190
Reklasifikacija			7.356		7.356
Aktiviranje u toku godine		(7.356)		(58.770)	(66.126)
31. decembar 2014. godine	875	4.980	586.534	72.129	664.518
Ispravka vrednosti					
1. januar 2013. godine	(1.077)	(5.409)	(131.516)		(138.002)
Amortizacija			(42.882)		(42.882)
Ostali prenosи	202	500	(500)		202
Otuđenja i rashodovanja					0
31. decembar 2013. godine	(875)	(4.909)	(174.898)	0	(180.682)
1. januar 2014. godine	(875)	(4.909)	(174.898)		(180.682)
Amortizacija			(48.125)		(48.125)
Reklasifikacija					0
Reklasifikacija					0
Otuđenja i rashodovanja					0
31. decembar 2014. godine	(875)	(4.909)	(223.023)	0	(228.807)
Sadašnja vrednost					
31. decembar 2014. godine	0	71	363.511	72.129	435.711
31. decembar 2013. godine	0	7.427	301.648	78.414	387.489

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2014. godine

6. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Investic. nekretnine	Ulaganja u tuda sredstva	Ostala osnovna sredstva	Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	Dati avansi	u hiljadama RSD
									Ukupno
Nabavna vrednost									
1. januar 2013. godine	3.081.360	4.666.305	1.095.731	42.666	1.703	3.078	224.399	16.700	9.131.942
Nabavke u toku godine		304.000	747.662						1.051.662
Procena	42.218	1.265.972	322.717	17.375			208.262	3.391	1.859.935
Prenosi	(12.771)	12.771	(670.292)	1.340			(227.095)	(891)	(896.938)
Prenos na investicione nekretnine		(1.340)							(1.340)
Otuđenja i rashodovanja		(847.499)	(750.038)						(1.597.537)
31. decembar 2013. godine	<u>3.110.807</u>	<u>5.400.209</u>	<u>745.780</u>	<u>61.381</u>	<u>1.703</u>	<u>3.078</u>	<u>205.566</u>	<u>19.200</u>	<u>9.547.724</u>
1. januar 2014. godine	3.110.807	5.400.209	745.781	61.381	1.703	3.078	205.566	19.200	9.547.725
Procena		85.628		22.114					107.742
Nabavke u toku godine		178.028	121.358	20.264			9.226		328.876
Prenosi			35.796	30.093		308	(55.449)	(60)	10.688
Prenos na investicione nekretnine		(10.440)							(10.440)
Otuđenja i rashodovanja		(1.350)	(11.240)						(12.590)
31. decembar 2014. godine	<u>3.110.807</u>	<u>5.652.075</u>	<u>891.695</u>	<u>133.852</u>	<u>1.703</u>	<u>3.386</u>	<u>159.343</u>	<u>19.140</u>	<u>9.972.001</u>
Ispravka vrednosti									
1. januar 2013. godine		(717.976)	(614.648)		(728)			(14.594)	(1.347.946)
Amortizacija		(129.523)	(135.390)		(192)				(265.105)
Otuđenja i rashodovanja		847.499	750.038						1.597.537

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2014. godine**

31. decembar 2013. godine	0	0	0	0	(920)	0	0	(14.594)	(15.514)
1. januar 2014. godine					(920)			(14.593)	(15.513)
Amortizacija		(162.744)	(132.205)	(327)	(193)	(50)			(295.519)
Otuđenja i rashodovanja		182	1.115						1.297
31. decembar 2014. godine	0	(162.562)	(131.090)	(327)	(1.113)	(50)	0	(14.593)	(309.735)
Sadašnja vrednost									
31. decembar 2014. godine	<u>3.110.807</u>	<u>5.489.513</u>	<u>760.605</u>	<u>133.525</u>	<u>590</u>	<u>3.336</u>	<u>159.343</u>	<u>4.547</u>	<u>9.662.266</u>
31. decembar 2013. godine	<u>3.110.807</u>	<u>5.400.209</u>	<u>745.780</u>	<u>61.381</u>	<u>783</u>	<u>3.078</u>	<u>205.566</u>	<u>4.606</u>	<u>9.532.210</u>

Kao sredstvo obezbeđenja za vraćanje dugoročnih kredita Preduzeće je upisalo založno pravo nad opremom.

7. BIOLOŠKA SREDSTVA

	Šume	Višegodišnji zasadi	Osnovno stado	Biološka sredstva u pripremi	u hiljadama RSD
	_____	_____	_____	_____	Ukupno
Nabavna vrednost					
1. januar 2013. godine	52.221.382	297	86.673	137.462	52.445.814
Nabavke u toku godine	63.600				63.600
Procena	86.271		8.693		94.964
Prenosi				(57.001)	(57.001)
Prenos na investicione nekretnine					0
Otuđenja i rashodovanja			(1.226)		(1.226)
31. decembar 2013. godine	<u>52.371.253</u>	<u>297</u>	<u>94.140</u>	<u>80.461</u>	<u>52.546.151</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2014. godine

---

1. januar 2014. godine	52.371.253	297	94.140	80.461	52.546.151
Procena	128.625		2.925		131.550
Nabavke u toku godine	22.555		2.194		24.749
Prenosi	10.316			(14.737)	(4.421)
Prenos na investicione nekretnine					0
Otuđenja i rashodovanja			(3.136)		(3.136)
31. decembar 2014. godine	<u>52.532.749</u>	<u>297</u>	<u>96.123</u>	<u>65.724</u>	<u>52.694.893</u>

Ispravka vrednosti

1. januar 2013. godine		(27)			(27)
Amortizacija		(3)			(3)
Otuđenja i rashodovanja					0
31. decembar 2013. godine	<u>0</u>	<u>(30)</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>(30)</u>

1. januar 2014. godine		(30)			(30)
Amortizacija		(2)			(2)
Otuđenja i rashodovanja					0
31. decembar 2014. godine	<u>0</u>	<u>(32)</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>(32)</u>

Sadašnja vrednost

31. decembar 2014. godine	<u>52.532.749</u>	<u>265</u>	<u>96.123</u>	<u>65.724</u>	<u>52.694.861</u>
31. decembar 2013. godine	<u>52.371.253</u>	<u>267</u>	<u>94.140</u>	<u>80.461</u>	<u>52.546.121</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2014. godine

---

8. INVESTICIONE NEKRETNINE

Investicione nekretnine na dan 31. decembra 2014. godine iznose 133,525 hiljadu RSD (2013. godine – 61,381 hiljada RSD) i odnose na građevinske objekte na teritoriji Šumskih gazdinstava Ivanjica , Beograd, Niš ,Boljevac, Uzice, Krusevac i Direkcije preduzeća koji se izdaju u zakup pravnim licima.

9. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI I POTRAŽIVANJA

	u hiljadama RSD	
	2014.	2013.
Učešća u kapitalu ostalih povezanih pravnih lica	374	374
Učešće u kapitalu drugih pravnih lica i dugoročne hartije od vrednosti	7.253	7.253
Dati dugoročni krediti zaposlenima	4.938	4.902
Dati krediti ostalim pravnim licima		
Ostali dugoročni finansijski plasmani	110.393	103.403
Minus: ispravka vrednosti	(9.249)	(8.622)
	113.709	107.310

Učešća u kapitalu ostalih povezanih pravnih lica	U hiljadama RSD	
	2014.	2013.
"Crni vrh" (ŠG Niš)	272	272
"Turistički kompleks Golija" (ŠG Niš)	102	102
	374	374

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2014. godine

Dugoročne hartije od vrednosti**u hiljadama RSD**

	2014.	2013.
”Beogradska banka“ u stečaju (Direkcija)	224	224
ŠKO „AIK Vranje“	184	184
»Univerzal banka« a.d. (Direkcija)	1.277	1.277
»Agrobanka« a.d. (Direkcija)	234	234
»Stofo« Beograd (Direkcija)	13	13
»Beobanka« u stečaju (Direkcija)	15	15
»Dunav banka« a.d. Zvečan (bivša »Kosovsko metohijska banka«)	74	74
Ostala pravna lica (ŠG Niš)	2.137	2.137
Ostala pravna lica (ŠG Kučevo, ŠG Ivanjica, ŠG Vranje i ŠG Prijepolje)	3.095	3.095
	7.253	7.253
Minus: ispravka vrednosti	(7.166)	(6.377)
Univerzal banka u stecaju (Direkcija)	(1.277)	
»Beogradska banka« u stečaju (Direkcija)	(224)	(224)
»Beobanka« u stečaju (Direkcija)	(15)	(15)
»Agrobanka« a.d. (Direkcija)	(234)	(234)
ŠKO „AIK Vranje“	(184)	(184)
Ostala pravna lica (ŠG Niš)	(2.137)	(2.137)
Ostala pravna lica (ŠG Kučevo, ŠG Ivanjica, ŠG Vranje i ŠG Prijepolje)	(3.095)	(3.583)
	87	876

Ostali dugoročni finansijski plasmani**u hiljadama RSD**

	2014.	2013.
»Zdrava hrana«	245	245
»Nova osaonica« d.o.o.	111	111
»Crna reka« Žagubica		48
Potraživanja po osnovu opreme date na lizing	846	876
Dugoročno dati stambeni krediti zaposlenima i dati stanovi radnicima na otkup	108.207	98.719
Ostali dugoročni plasmani	984	3.404
	110.393	103.403
Minus: ispravka vrednosti	(2.082)	(2.245)
»Zdrava hrana«	(245)	(245)
»Nova osaonica« d.o.o.	(111)	(111)
Potraživanja po osnovu opreme date na lizing	(589)	(589)
Ostali dugoročni plasmani I ostali dati stambeni krediti	(1.137)	(1.300)
	108.311	101.158

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2014. godine

---

10. ZALIHE

	u hiljadama RSD	
	2014.	2013.
Materijal i alat i inventar na zalihamama	53.551	100.024
Nedovršena proizvodnja	293.406	258.341
Gotovi proizvodi	170.439	185.310
Dati avansi	21.834	21.079
Roba	11.112	13.565
Rezervni delovi	42.145	
Alat i inventar u upotrebi	71.725	63.647
	<hr/>	<hr/>
664.212	641.966	
Minus: ispravka vrednosti	(62.822)	(61.560)
	<hr/>	<hr/>
Materijal i alat i inventar na zalihamama	(14.715)	(14.823)
Dati avansi	(15.427)	(15.089)
Roba	(2.003)	(2.025)
Rezervni delovi	(30.677)	(29.623)
Alat i inventar u upotrebi	<hr/>	<hr/>
601.390	580.406	
	<hr/>	<hr/>

11. POTRAŽIVANJA

	u hiljadama RSD	
	2014.	2013.
Potraživanja od kupaca:		
- u zemlji	835.467	1.009.957
- u inostranstvu	1.514	1.209
Potraživanja po osnovu kamata	24.255	
Potraživanja iz specifičnih poslova	31.293	16.205
Ostala potraživanja	<hr/>	<hr/>
Potrazivanja za više plać.porez na dobit	81.048	101.210
	<hr/>	<hr/>
16.512	16.512	
	<hr/>	<hr/>
990.089	990.089	1.128.581
Minus: ispravka vrednosti	(431.731)	(403.597)
	<hr/>	<hr/>
558.358	558.358	724.984
	<hr/>	<hr/>

Ostala potraživanja odnose se na potraživanja od zaposlenih, državnih organa i organizacija, potraživanja za kamatu od pravnih i fizičkih lica, kao i potraživanja od fondova po osnovu isplaćenih,a ne refundiranih naknada zarada.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2014. godine

U skladu sa poslovnom politikom, svoje proizvode i usluge Preduzeće prodaje avansno plaćanje uz garanciju-menice, na odloženi rok plaćanja od 30 do 45 dana uz bankarsku garanciju. Starosna struktura potraživanja na dan 31. decembra 2014. i 2013. godine predstavljena je na sledeći način:

Na dospela nenaplaćena potraživanja Preduzeće vrši obračun zatezne kamate. Naplata potraživanja je obezbeđena bankarskim garancijama u iznosu od 159.700 hiljada dinara i 245 hiljada EUR-a.

	u hiljadama RSD	
	2014.	2013.
0-30 dana	242.905	267.659
0-365 dana	156.007	465.647
preko 365 dana	438.069	395.275
	836.981	1.128.581

Promene na ispravci vrednosti potraživanja za 2014. i 2013. godinu su bile sledeće:

	u hiljadama RSD	
	2014.	2013.
Stanje na početku godine	(403.597)	(395.275)
Nove ispravke u toku godine	(61.892)	(51.925)
Ostala povećanja	100	(102)
Naplata prethodno ispravljenih potraživanja	29.008	37.909
Otpis prethodno ispravljenih potraživanja	4.650	5.796
Stanje na kraju godine	(431.731)	(403.597)

12. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

	u hiljadama RSD	
	2014.	2013.
Kratkoročni krediti i plasmani:		
- u zemlji	11.929	8.072
Tekuća dospeća dugoročnih kredita	599	542
Ostali kratkoročni finansijski plasmani	73.273	49.583
Minus: ispravka vrednosti		
	85.801	58.197

Kratkoročni krediti dati zaposlenima iskazani na dan 31. decembra 2014. godine u iznosu od 11,929 hiljade RSD (2013. godine – 8,072 hiljada RSD) u potpunosti se odnose na kratkoročne beskamatne pozajmice date u RSD za nabavku ogreva, zimnice i udžbenika.

Ostali kratkoročni finansijski plasmani dati ostalim pravnim licima (poslovnim bankama u zemlji) iskazani na dan 31. decembra 2014. godine u iznosu od 73,273 hiljade RSD (2013. godine – 49,583 hiljada RSD) u potpunosti se odnose na kratkoročne pozajmice date u RSD.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2014. godine**

Fiksne kamatne stope na ove pozajmice na dan 31. decembra 2014. godine kreću se u rasponu od 2% do 8,5% godišnje.

13. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

	u hiljadama RSD	
	2014.	2013.
Tekući račun u dinarima	8.339	2.769
Blagajna	325	324
Devizni račun	5.969	225
Ostala novčana sredstva	30.172	64.905
(Budžetska sredstva)	44.805	68.223

14. POREZ NA DODATU VREDNOST I AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	u hiljadama RSD	
	2014.	2013.
Porez na dodatu vrednost	3.654	1.910
Unapred plaćeni troškovi	1.421	1.414
Potraživanja za nefakturisan prihod	44	23
Razgraničeni troškovi po osnovu obaveza (budući troškovi po osnovu aviotretiranja gubara-vremensko razgrančenje)	153.645	505
Razgraničeni porez na dodatu vrednost	1.107	1.309
Ostala vremenska razgraničenja	311	4.006
	160.182	9.167

15. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA

Odložena poreske sredstva na dan 31. decembra 2014. i 2013. godine odnose se na privremene razlike po sledećim pozicijama:

	u hiljadama RSD	
	2014.	2013.
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	1.057
	1.057	

16. OSNOVNI KAPITAL

Osnovni kapital Preduzeća iskazan na dan 31. decembra 2014. godine u iznosu od 53,809,098 hiljada RSD (2013. godine – 53,492,604 hiljada RSD) čini državni kapital.

Do povecanja osnovnog kapitala doslo je najvećim delom po osnovu obračuna oloženih poreskih sredstava po preporuci DRI i raspodelom dobiti za 2013.godinu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2014. godine

---

17. DUGOROČNA REZERVISANJA

	u hiljadama RSD	
	2014.	2013.
Rezervisanja za obnavljanje prirodnih bogatstava	600.302	488.849
Rezervisanja za troškove restrukturiranja na kraju godine	-	-
Rezervisanja za penzije, jubilarne nagrade	179.554	251.102
Ostala dugoročna rezervisanja	14.457	15.906
	794.313	755.857

18. OBAVEZE ZA DUGOROČNE KREDITE

	u hiljadama RSD	
	2014.	2013.
Dugoročni krediti:		
- u zemlji	212.249	72.340
Tekuća dospeća dugoročnih kredita (evidentirano u okviru kratkoročnih finansijskih obaveza dospeva do godinu dana)-minus	(95.904)	(28.670)
	116.345	43.670

Obaveze Preduzeća po osnovu dugoročnih kredita na dan 31. decembra 2014. godine u iznosu od 116,345 hiljada RSD (2013. godine – 43,670 hiljada RSD) najvećim delom odnose se na sredstva odobrena za kupovinu opreme i kredit za aviotretiranje- gubara.

Kamatne stope na odobrena sredstva na dan bilansa stanja kreću se u rasponu od 4,50% do 12,8% godišnje.

Valutna struktura dugoročnih kredita na dan bilansa stanja je bila sledeća:

	u hiljadama RSD	
	2014.	2013.
EUR	85.204	40.985
RSD	31.141	2.685
	116.345	43.670

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2014. godine

Struktura dospeća obaveza po dugoročnim kreditima na dan 31. decembra 2014. i 2013. godine data je u sledećoj tabeli:

	u hiljadama RSD	
	2014.	2013.
Do 1 godine	31.141	11.325
Od 1 do 2 godine	53.539	15.188
Od 2 do 5 godina	31.665	17.157
	116.345	43.670

19. OSTALE DUGOROČNE OBAVEZE

	u hiljadama RSD	
	2014.	2013.
Ostale dugoročne obaveze:		
- obaveze po osnovu lizinga	1.457	2.963
- ostale dugoročne obaveze	1.260	1.415
	2.717	4.378

20. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

	u hiljadama RSD	
	2014.	2013.
Kratkoročni krediti u zemlji	40.506	111.312
Deo dugoročnih kredita koji dospeva do jedne godine	95.904	28.670
Ostale kratkoročne finansijske obaveze (minusno stanje zatečeno na tekućim računima)	15.339	7.228
	151.749	147.210

Obaveze Preduzeća po osnovu kratkoročnih kredita na dan 31. decembra 2014. godine u iznosu od 40,506 hiljada RSD (2013. godine – 111,312 hiljada RSD) najvećim delom se odnose na sredstva odobrena od strane poslovnih banaka za održavanje likvidnosti i dr.

Kamatne stope na odobrena sredstva na dan bilansa stanja kreću se u rasponu od 9% do 12,96% godišnje.

Valutna struktura kratkoročnih finansijskih obaveza na dan bilansa stanja je bila sledeća:

	u hiljadama RSD	
	2014.	2013.
EUR	40.506	31.254
RSD	111.243	115.956
	151.749	147.210

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2014. godine

---

21. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

	u hiljadama RSD	
	2014.	2013.
Obaveze prema dobavljačima:		
- u zemlji	519.913	553.373
- u inostranstvu	79	75
Primljeni avansi:		
- u zemlji	127.789	95.658
Ostale obaveze iz poslovanja	<u>2910</u>	<u>22.943</u>
	650.691	672.049
	<hr/>	<hr/>

22. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

	u hiljadama RSD	
	2014.	2013.
Obaveze za neto zarade i naknade zarada, osim naknada koje se refundiraju	150.606	145.332
Obaveze za poreze i doprinose na teret zaposlenih	69.559	57.681
Obaveze za poreze i doprinose na zarade na teret poslodavca	43.958	38.428
Obaveze po osnovu kamata	2.517	2.581
Obaveze za dividende	27.973	27.973
Obaveze za učešće u dobiti zaposlenih	25.773	23.586
Obaveze za naknadu troškova	25.773	23.586
Obaveze prema članovima Nadzornog odbora	<u>177</u>	<u>277</u>
Obaveze prema fizičkim licima	6.842	8.682
Ostale obaveze	<u>149.756</u>	<u>138.518</u>
	477.161	443.058

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2014. godine

---

23. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST I OSTALIH JAVNIH PRIHODA I PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	u hiljadama RSD	
	2014.	2013.
Obaveze za porez na dodatu vrednost:		
- razgraničena obaveza za PDV	454	100
- po osnovu razlike obračunatog poreza na dodatu vrednost i prethodnog poreza	34.599	22.943
Obaveze za ostale poreze, doprinose I druge dažbine(naknada za korišćenje šuma,zemljišta i ostali javni prihodi)	474.204	464.211
Pasivna vremenska razgraničenja (prihodi budućeg perioda i primljene donacije)	<u>909.300</u>	<u>811.924</u>
	<u>1.418.557</u>	<u>1.299.178</u>

24. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE

Odložene poreske obaveze na dan 31. decembra 2014. i 2013. godine odnose se na privremene razlike po osnovu razlika neotpisane vrednosti sredstava u računovodstvenim evidencijama i neotpisane vrednosti sredstava po poreskim propisima u skladu sa MRS 12- Porez na dobitak-obračunato po preporuci DRI.

	U hiljadama RSD	
	2014.	2013.
Poreske obaveze po osnovu privremenih poreskih rashoda (računovodstvenog dobitka i oporezivog dobitka)	770.229	5.995
	<u>770.229</u>	<u>5.995</u>

25. VANBILANSNA AKTIVA/PASIVA

	u hiljadama RSD	
	2014.	2013.
Tuđa šume-povraćaji	225.047	235.565
Tuđi proizvodi-Simpo ŠIK	1.862	605
Tuđa osnovna sredstva-Kosov.gazdinstva	4.914	4.914
Primljeni avali, garancije		
Imovina gazdinstava na Kosovu i metohiji	5.370.901	5.357.776
	<u>5.602.724</u>	<u>5.598.860</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2014. godine

---

26. PRIHODI OD PRODAJE

	u hiljadama RSD	
	2014.	2013.
Prihodi od prodaje proizvoda:		
- matična pravna lica	14.875	36.645
- povezana pravna lica	1.962	
- u zemlji	5.228.557	5.257.896
- u inostranstvu	329	90
Prihodi od prodaje robe:		
- matična pravna lica	815	
- u zemlji	32.340	22.105
- u inostranstvu	6.065	3.089
	5.282.166	5.322.602

27. PRIHODI OD SUBVENCIJA I DOTACIJA	109.942	80.609
28. DRUGI POSLOVNI PRIHODI	357.003	349.670

29. TROŠKOVI MATERIJALA

	u hiljadama RSD	
	2014.	2013.
Troškovi materijala za izradu	90.557	91.445
Troškovi režijskog materijala	111.392	121.751
Troškovi goriva i energije	385.633	388.440
	587.582	601.636

30. TROŠKOVI ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

	u hiljadama RSD	
	2014.	2013.
Troškovi bruto zarada	2.198.091	2.191.402
Troškovi poreza i doprinosa na zarade na teret poslodavca	391.929	398.359
Troškovi naknada po ugovoru o delu	6.759	7.634
Troškovi naknada po autorskim ugovorima	33	76
Troškovi naknada po privremenim i povremenim poslovima	92.807	154.769
Troškovi naknada članovima upravnog i nadzornog odbora	3.633	5.329
Troškovi otpremnina	5.084	7.200
Ostali lični rashodi(naknade zarada u skladu sa Zakonom)	146.220	153.882
	2.844.556	2.918.651

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2014. godine

---

31. TROŠKOVI AMORTIZACIJE I REZERVISANJA

	u hiljadama RSD	
	2014.	2013.
Troškovi amortizacije	375.923	304.894
Troškovi rezervisanja	655.024	453.507
	1.030.947	758.401

32. OSTALI POSLOVNI RASHODI

	u hiljadama RSD	
	2014.	2013.
Troškovi usluga na izradi učinaka	1.302.767	1.274.582
Troškovi transportnih usluga	81.309	113.972
Troškovi usluga održavanja	86.124	99.734
Troškovi zakupnina	37.224	39.923
Troškovi sajmova	702	694
Troškovi reklame i propagande	11.542	14.352
Troškovi istraživanja i razvoja	-	-
Troškovi ostalih usluga	63.961	78.218
Troškovi neproizvodnih usluga	27.316	30.727
Troškovi reprezentacije	25.233	29.012
Troškovi premije osiguranja	14.343	14.320
Troškovi platnog prometa	11.898	12.309
Troškovi članarina	15.172	14.667
Troškovi poreza i doprinosa	216.550	205.987
Ostali nematerijalni troškovi	75.738	55.985
	1.969.879	1.984.482

33. FINANSIJSKI PRIHODI

	u hiljadama RSD	
	2014.	2013.
Pozitivne kursne razlike	248	476
Prihodi od kamata	30.007	33.865
Prihodi po osnovu efekata valutne klauzule	4.610	414
Ostali finansijski prihodi	3.988	5.936
	38.853	40.691

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2014. godine

---

34. FINANSIJSKI RASHODI

	u hiljadama RSD	
	2014.	2013.
Finansijski rashodi iz odnosa sa povezanim pravnim licima	483	185
Negativne kursne razlike	3.253	633
Rashodi kamata	42.662	60.585
Rashodi po osnovu efekata valutne klauzule	1.260	494
Ostali finansijski rashodi	<u>230</u>	<u>250</u>
	<u>47.888</u>	<u>62.147</u>

35. OSTALI PRIHODI

	u hiljadama RSD	
	2014.	2013.
Dobici od prodaje:		
- materijala	134	30
- nekretnina, postrojenja i opreme	484	643
- bioloških sredstava - osnovno stado	257	
Viškovi	527	43
Naplaćena otpisana potraživanja	12087	16.417
Prihodi po osnovu ugov. zaštite od rizika	1391	75
Prihodi od smanjenja obaveza	8388	14.150
Prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja	188314	69.363
Prihodi od naplaćenih šteta		19.186
Prihodi po osnovu naknadno primljenog rabata po osnovu nabavke		881
Ostali prihodi	38866	7.823
Prihodi od usklađivanja vrednosti imovine		
- zaliha		315
- bioloških sredstava	121837	94.964
- nekretnina, postrojenja i opreme	8413	2.958
	<u>380.698</u>	<u>226.848</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2014. godine

---

36. OSTALI RASHODI

	U hiljadama RSD	
	2014.	2013.
Gubici od prodaje:		
- nekretnina, postrojenja i opreme	1229	6.724
- bioloških sredstava	2753	2.613
- materijala	689	
Manjkovi	1974	540
Rashodi po osnovu obezvredjenja:		
- nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja	17	30.621
- bioloških sredstava	2741	5.116
- zaliha	158	5.149
- ostale imovine	275	126
Rabati		-
Rashodovanje zaliha materijala	1727	763
Direktan otpis potraživanja	6063	10.862
Ostali rashodi	<u>52613</u>	<u>57.963</u>
	<u>70.239</u>	<u>120.477</u>

**37.RASHODI OD USKLADJIVANJA
VREDNOSTI**

- potraživanja od kupaca i kratk. plasmana	<u>60.140</u>	<u>51.925</u>
	<u>60.140</u>	<u>51.925</u>

36.PRIHODI OD USKLADJIVANJA VREDNOSTI

- potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana	<u>14.742</u>	<u>21.492</u>
	<u>14.742</u>	<u>21.492</u>

38.POREZ NA DOBITAK**Komponente poreza na dobitak**

	u hiljadama RSD	
	2014.	2013.
Tekući poreski rashod	(32.788)	(36.618)
	<u>(32.788)</u>	<u>(36.618)</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2014. godine

Usaglašavanje dobitka pre oporezivanja i poreske osnovice

	u hiljadama RSD	2014.	2013.
Dobitak pre oporezivanja	62684	50.385	-
Kapitalni dobici	-	-	-
Kapitalni gubici	-	-	-
Korekcije za stalne razlike			
- reprezentacija	-	-	-
- ispravke vrednosti pojedinačnih potraživanja kojima se istovremeno i duguje	1605	1.304	-
- transferne cene	5712	17.874	-
- kamate zbog neblagovremeno plaćenih javnih prihoda	1575	40.674	-
- ostale razlike	55	93	-
Korekcija za privremene razlike:			
- računovodstvena i poreska amortizacija	170221	94.093	-
- otpremnine	(6.048)	29.462	-
- dugoročna rezervisanja	(47.046)	(8.324)	-
- obaveze po osnovu javnih prihoda	<u>29.831</u>	<u>132.987</u>	-
Poreski gubitak			-
Poreska osnovica	218.589	358.548	-
Obračunati porez (po stopi od 15%)	(32.788)	(53.782)	-
Umanjenja po osnovu poreskih kredita			<u>17.164</u>
Tekući porez na dobitak	<u>(32.788)</u>	<u>(36.618)</u>	-

39. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA

U okviru svojih redovnih poslovnih aktivnosti Preduzeće ne obavlja transakcije sa povezanim licima.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2014. godine****40. UPRAVLJANJE RIZICIMA FINANSIJSKIH INSTRUMENATA****Ciljevi upravljanja rizicima finansijskih instrumenata**

Poslovanje Preduzeća je izloženo različitim finansijskim rizicima: tržišnom riziku, kreditnom riziku i riziku likvidnosti. Finansijski rizici se sagledavaju na vremenskoj osnovi i prevashodno se izbegavaju umanjenjem izloženosti Preduzeća ovim rizicima.

Tržišni rizik

U svom poslovanju Preduzeće je izloženo finansijskim rizicima i u tom sklopu izloženo je tržišnom riziku koji se javlja kao devizni rizik i rizik od promene kamatnih stopa. Zadatak upravljanja tržišnim rizicima jeste da se upravlja i kontroliše izloženost tržišnim rizicima u okviru prihvatljivih pokazatelja, uz optimizaciju prinosa Preduzeća.

Devizni rizik

Izloženost Preduzeća deviznom riziku prvenstveno se odnosi na ostale dugoročne finansijske plasmane, kratkoročne finansijske plasmane, potraživanja, gotovinu i gotovinske ekvivalente, dugoročne kredite, ostale dugoročne obaveze, kratkoročne finansijske obaveze i obaveze iz poslovanja nominirane u stranoj valuti.

Knjigovodstvena vrednost monetarnih sredstava i obaveza Preduzeća u stranim valutama na dan izveštavanja je sledeća:

	U hiljadama RSD			
	Imovina		Obaveze	
	2014.	2013.	2014.	2013.
EUR	238	1.209	95.983	31.329
	238	1.209	95.983	31.329

Na osnovu obelodanjene strukture imovine i obaveza u stranim valutama evidentno je da je Preduzeće pre svega osetljivo na promene deviznog kursa EUR.

U sledećoj tabeli prikazana je osetljivost Preduzeća na apresijaciju i depresijaciju RSD za 5% u odnosu na pomenute strane valute. Stopa osetljivosti od 5% predstavlja procenu rukovodstva Preduzeća u pogledu mogućih promena kursa RSD u odnosu na EUR.

	U hiljadama RSD			
	2014.		2013.	
	Imovina	Obaveze	Imovina	Obaveze
	+5%	-5%	+5%	-5%
EUR	(4.787)	4.787	(1.506)	1.506
	(4.787)	4.787	(1.506)	1.5062

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2014. godine

Kamatni rizik

Preduzeće je izloženo riziku promene kamatnih stopa na sredstvima i obavezama kod kojih je kamatna stopa varijabilna. Ovaj rizik zavisi od finansijskog tržišta i Preduzeće nema na raspolaganju instrumente kojima bi ublažilo njegov uticaj.

Struktura monetarnih sredstava i obaveza na dan 31. decembra 2014. i 2013. godine sa stanovišta izloženosti kamatnom riziku data je u sledećem pregledu:

	U hiljadama RSD	
	2014.	2013.
Finansijska sredstva		
Nekamatonosna	606.438	810.412
Kamatonosna (fiksna kamatna stopa)	106.740	98.719
Kamatonosna (varijabilna kamatna stopa)	72.983	49.583
	786.161	958.714
Finansijske obaveze		
Nekamatonosne	1.127.852	1.115.107
Kamatonosne (fiksna kamatna stopa)	227.588	171.433
Kamatonosne (varijabilna kamatna stopa)	43.223	23.825
	1.398.663	1.310.365

Naredna tabela prikazuje analizu osetljivosti neto dobitka za tekuću poslovnu godinu na realno moguće promene u kamatnim stopama za 1% (2013. godine - 1%), počev od 1. januara. Povećanje odnosno smanjenje od 1% predstavlja realno moguću promenu kamatnih stopa, imajući u vidu postojeće tržišne uslove. Ova analiza primenjena je na finansijske instrumente Preduzeća koji su postojali na dan bilansa stanja i prepostavlja da su sve ostale varijable nepromenjene.

	u hiljadama RSD			
	2014.		2013.	
	+1%	-1%	+1%	-1%
Finansijska sredstva	730	(730)	496	(496)
Finansijske obaveze	(432)	432	(238)	238
	298	(298)	258	(258)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2014. godine****Kreditni rizik**

Preduzeće je izloženo kreditnom riziku koji predstavlja rizik da dužnici neće biti u mogućnosti da dugovanja prema Preduzeću izmire u potpunosti i na vreme, što bi imalo za rezultat finansijski gubitak Preduzeća. Kreditni rizik obuhvata dugoročne i kratkoročne finansijske plasmane, potraživanja i date garancije i jemstva trećim licima.

U Republici Srbiji ne postoje specijalizovane rejting agencije koje vrše nezavisnu klasifikaciju i rangiranje privrednih društava. Usled toga, Preduzeće je prinuđeno da koristi ostale javno dostupne finansijske informacije (npr. podatke o bonitetu koje pruža Agencija za privredne registre) i interne istorijske podatke o saradnji sa određenim poslovним partnerom u cilju određivanja njegovog boniteta. Na osnovu boniteta kupca, utvrđuje se iznos njegove maksimalne kreditne izloženosti, u skladu sa poslovnom politikom usvojenom od strane rukovodstva Preduzeća. Iznos maksimalne kreditne izloženosti revidira se najmanje jednom godišnje.

U slučaju povećanja iznosa dospelih potraživanja i shodno tome povećane izloženosti kreditnom riziku, Preduzeće primenjuje mehanizme predviđene poslovnom politikom.

Izloženost Preduzeća kreditnom riziku ograničena je uglavnom na potraživanja od kupaca na dan bilansa. Nominalni iznos potraživanja od kupaca, pre izvršene ispravke vrednosti, sastoje se od velikog broja potraživanja, od kojih najveći deo čine potraživanja od sledećih kupaca:

	U hiljadama RSD	
	2014.	2013.
Naziv i sedište kupca		
Simplo ŠIK doo, Kuršumlija	46.530	74.011
Grad Beograd	48.243	54.211
ŠPIK IVERICA A.D.Ivanjica	34.923	26.902
Ministarstvo poljoprivrede	0	25.784
BIO ENERGY POINT Beograd	11.047	21.472
Forest Alfa Plam doo Beograd	11.920	18.128
KRONOSPAN SRB Lapovo	19.032	24.648
UKUPNO	171.695	202.380

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2014. godine

Rizik likvidnosti

Rukovodstvo Preduzeća upravlja rizikom likvidnosti na način koji mu obezbeđuje da Preduzeće u svakom trenutku mora da ispunjava sve svoje dospele obaveze. Preduzeće upravlja rizikom likvidnosti održavajući odgovarajuće novčane rezerve, praćenjem planiranih i stvarnih novčanih tokova i održavanjem adekvatnog odnosa priliva finansijskih sredstava i dospeća obaveza.

Ročnost dospeća finansijskih obaveza Preduzeća data je u sledećoj tabeli:

	do 1 godine	od 1 do 2 godine	od 2 do 5 godina	u hiljadama RSD Ukupno
2014. godina				
Dugoročni krediti		98.621	20.441	119.062
Obaveze iz poslovanja	650.691			650.691
Kratkoročni krediti	151.749			151.749
Ostale kratkoročne obaveze	477.161			477.161
	1.279.601	98.621	20.441	1.398.663
	do 1 godine	od 1 do 2 godine	od 2 do 5 godina	Ukupno
2013. godina				
Dugoročni krediti	-	30.373	17.675	48.048
Obaveze iz poslovanja	672.049	-	-	672.049
Kratkoročni krediti	147.210	-	-	147.210
Ostale krat. obaveze	443.058	-	-	443.058
	1.262.317	30.373	17.675	1.310.365

Prikazani iznosi zasnovani su na nediskontovanim novčanim tokovima na osnovu najranijeg datuma na koji će Preduzeće biti obavezno da takve obaveze namiri (aktuelfni anuitetni plan).

42. UPRAVLJANJE RIZIKOM KAPITALA

U postupku upravljanja kapitalnim rizikom, rukovodstvo Preduzeća ima za cilj očuvanje mogućnosti da posluje po principu stalnosti poslovanja, istovremeno maksimizirajući prinose osnivaču putem optimizacije odnosa duga i kapitala. Rukovodstvo Preduzeća pregleda strukturu odnosa dugova i kapitala na godišnjoj osnovi.

Preduzeće analizira kapital kroz pokazatelj zaduženosti. Ovaj pokazatelj izračunava se kao odnos neto obaveza (zaduženosti) i ukupnog kapitala. Neto zaduženost se obračunava tako što se ukupne finansijske obaveze (kratkoročne i dugoročne) umanjuje za gotovinu i gotovinske ekvivalente. Ukupan kapital predstavlja zbir svih kategorija kapitala prikazanih u bilansu stanja i neto zaduženosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2014. godine

Pokazatelji zaduženosti na dan 31. decembra 2014. i 2013. godine su bili sledeći:

	U hiljadama RSD	
	2014.	2013.
1. Zaduženost*-kreditna	270.811	195.258
2. Gotovina i gotovinski ekvivalenti	44.805	68.223
I Neto zaduženost (1 – 2)	226.006	127.035
3. Kapital**	59.975.321	60.643.769
II Ukupni kapital (I+3)	60.201.327	60.770.804
III Racio (odnos) neto zaduženosti prema kapitalu (I/II)	0,4%	0,2%

*Zaduženost obuhvata dugoročne obaveze i kratkoročne finansijske obaveze

**Kapital obuhvata iznos ukupnog kapitala

Smanjenje kapitla u odnosu na 2013.godinu po preporuci DRI za formiranje odloženih poreskih obaveza na teret kapitala.

43. FER VREDNOST FINANSIJSKIH INSTRUMENATA

Na dan 31. decembra 2014. i 2013. godine Preduzeće je vrednovalo finansijska sredstva iskazana u okviru dugoročnih finansijskih plasmana, koja se nakon početnog priznavanja vrednuju po fer vrednosti.

Po fer vrednosti vrednovana su dugoročne hartije od vrednosti raspoložive za prodaju iskazane prema poslednjoj kotaciji akcija na berzanskom tržištu. Efekti usklađivanja evidentirani su kroz bilans stanja preko nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu hartija od vrednosti.

Ostale knjigovodstvene vrednosti finansijskih instrumenata obelodanjene u bilansu stanja Preduzeća po amortizovanoj vrednosti približno su jednake njihovim fer vrednostima.

44. POTENCIJALNA SREDSTVA I OBAVEZE

Sudski sporovi

Preduzeće sa stanjem na dan 31. decembra 2014. godine vodi više sudskih sporova u kojima se javlja kao tuženi. Vrednost sudskih sporova koji se vode protiv Preduzeća po osnovu naknade štete i naplate potraživanja, sa stanjem na dan 31. decembra 2014. godine iznosi 149.586 hiljade dinara, kao i deo u stranoj valuti 200.002 EUR-a. Rukovodstvo Preduzeća ne očekuje gubitke u narednom periodu po osnovu ovih sudskih sporova i shodno tome je izvršilo rezervisanje za potencijalne troškove po sudskim sporovima u iznosu 14.457 hiljada dinara.

Preduzeće takođe vodi i više sporova u kojima se javlja kao tužilac. Vrednost sudskih sporova koje vodi preduzeće kao tužilac sa stanjem na dan 31.12.2014.godine iznosi ukupno 161.213 hiljada dinara,kao i deo stranoj valuti od 163.525 EUR-a.

Preduzeće ima sudsku presudu protiv preduzeća »Železara Smederevo »doo sa sedištem u Smederevu na iznos od 163.525,04 EUR-a sa pripadajućom domicilnom kamatom koji propisuje

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2014. godine

evropska centralna banka koji je preduzeće u obavezi da obračuna od 15.10.2012.godine do 22.12.2012.godine i da obračuna zateznu kamatu od 23.12.2012.godine u visini referentne kamatne stope evropske centralne banke uvećane za 8%, kao i troškove spora u iznosu od 489.620,00 dinara. Presuda je dobijena 11.09.2014.godine i do dana bilansa nije ništa naplaćeno zbog statusa preduzeća »Železara Smederevo »doo .

45. PORESKI RIZICI

Poreski propisi Republike Srbije se često različito tumače i predmet su čestih izmena. Tumačenje poreskih propisa od strane poreskih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Preduzeća mogu se razlikovati od tumačenja rukovodstva. Usled toga, transakcije mogu biti osporene od strane poreskih vlasti i Društву može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata. Period zastarelosti poreske obaveze je pet godina, odnosno poreske vlasti imaju pravo da odrede plaćanje neizmirenih obaveza u roku od pet godina od kada je obaveza nastala.

46. USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA

Preduzeće je izvršilo usaglašavanje svojih potraživanja i obaveza sa stanjem na dan 31. decembra 2014. i 2013. godine. U postupku usaglašavanja sa poslovnim partnerima, nisu utvrđena materijalno značajna neusaglašena potraživanja i obaveze.

Beograd, jun 2015. godine

Potpis ovlašćenog lica

Generalni direktor

Dr Predrag Aleksić